

det kan eller maa besvares benægtende; thi hvorledes vil Majoriteten af Folket i alt Fald opfatte dette Spørgsmaal; vil den da erkjende, at der har været et virkeligt Samtykke tilstede eller ikke — det er det, hvorpaa jeg troer, det kommer an. Kommer den Overbeviisning til at eksistere, at der ikke har været et virkeligt Samtykke tilstede, saa mangler Fællesforfatningen den Rod i Folkets Anerkjendelse, som skulde give den dens sande Betydning; derfra kan man ikke komme bort. Fællesforfatningen eksisterer vistnok formaliter, men hvorvidt den realiter har nogen naturlig Retgrund, er da et andet Spørgsmaal, som det bliver vanskeliggere at besvare. Jeg troer nu ogsaa, at det danske Folk og denne Forsamling har en god Ret til at spørge, om Fællesforfatningen ogsaa realiter har nogen Retgrund; thi det er ikke Holsteens Bæ og Vel, hvorpaa det kommer an, men det er Danmarks Bæ og Vel, hvorom der ved den hele Forhandling, som nu i lang Tid har været ført med Tydskland, er Tale. Hvorledes disse Forhandlinger end falde ud, vil Holsteen i alle Tilfælde, som Led af det tydske Forbund, blive det samme, som det er nu; men vil Danmark blive det samme? Det er Spørgsmaalet, og det har dog den danske Rigsdag Ret til at spørge om. Den ærede Minister har sagt os, at det Spørgsmaal, om Regjeringen vilde røre ved den nuværende Fællesforfatning, var Noget, han aldeles ikke kunde svare paa, var Noget, han ikke paa nogen mulig Maade kunde gjøre denne Forsamling Regnskab for; thi i den Henseende var den aldeles incompetent; men hvorlidet den end virkelig formaliter er competent, hvad jeg indrømmer den ikke er, kan den dog aldrig realiter blive incompetent, det ligger i Sagens Natur og kan ikke være anderledes, realiter maa den være competent. Desuden behøve vi maaskee ikke at gaae saa langt, som til at spørge her; thi der er idag kommet hertil et fremmed Blad, l'Independence belgeue, hvor man kan læse et Referat af hvad der skal være det sidste Memorandum, som er udgaaet fra Regjeringen i Anledning af Forhandlingerne i Tschoe. I dette Referat vil man i Slutningensordene, som foregives at være ordret udtagne af Regjeringens Memorandum, see, at

Regjeringen virkelig har istnde at gjøre nogen Forandring i Fællesforfatningen, eller i det Mindste at tage denne Sag under Overveielse. Dette har jeg nu aldeles Intet imod, fordi jeg troer, at den eneste Maade, hvorpaa hele dette System kan bringes i Orden, netop er den, at Regjeringen itide er betænt paa at gjøre de nødvendige Forandringer i Fællesforfatningen. At det skeer paa lovlig Maade, og ikke i slesvigholsteensk Mand, ere de to Betingelser, som ere nødvendige. Resten vil nok give sig som Følge af Sagens Natur og Nødvendigheden. Dette er Alt, hvad jeg har at sige.

Fischer: Da jeg læste den ærede Rigsdagsmands Forespørgsel, havde jeg rigtignok ventet, at han vilde have gaaet en heel anden Vej, end det under hans Foredrag viste sig, han vilde gaae. Efterhaanden nemlig som hans Foredrag skred fremad, skjød han det ene Punkt efter det andet tilside som Noget, han ikke vilde eller burde spørge om, saaledes at der til Slutning slet Intet blev tilbage af det, som indeholdtes i hans Forespørgsel, hvorimod han kom ind paa Noget, som man aldeles ikke kunde vente efter Forespørgselsens Ord; og derpaa troer jeg ikke, der er Anledning til at gaae ind. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 4de Valgfreds (Schjern) slog derimod paa den Streng, paa hvilken jeg havde forventet at der var blevet slaaet fra den ærede Forespørgers Side; han omtalte nemlig den store Betydning, man tillagde den Forudsætning, som knyttedes til det Ja, der blev givet til Fællesforfatningens Ikrafttræden. Det er ganske sikkert, at man dengang, Sagen forelaa til Forhandling her i Rigsdagen, tillagde den Forudsætning, der i det andet Thing blev opraget til Rigsdagens Ja, en stor Betydning, og det saameget mere, som det kom just fra den Mand, fra hvilken vi nu, efterat det ikke længere er blevet „indiscret“ at omtale det, af et Dagblad have faaet at vide, at det hidrører; et væsentligt Punkt bliver derfor at undersøge, hvilken denne Betydning vel maatte være. Den Gang, Rigsdagen traadte til Forhandling om Grundlovens Ikrafttræden, havde Grundlovsbestemmelserne af 29de August 1855